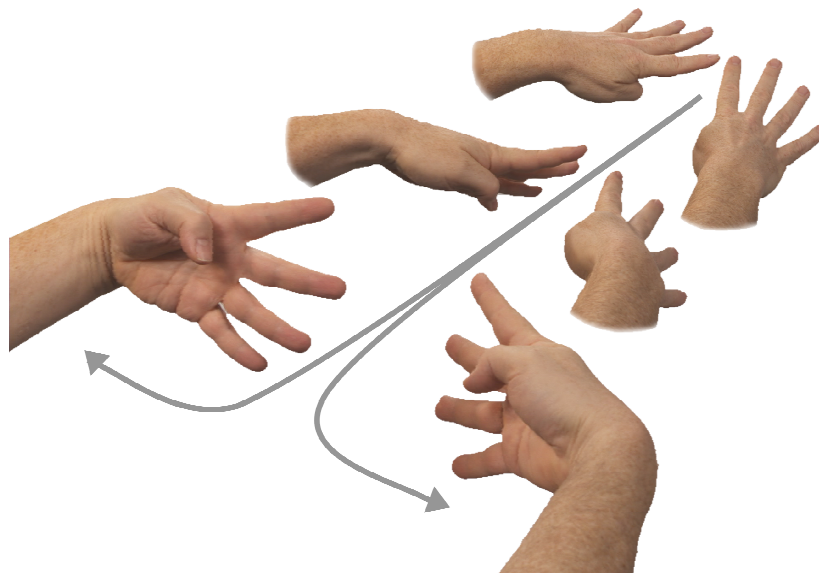

PROSIGN

Verslag van een driedaagse workshop
over het ERK en Gebarentalen

15-17 april 2013
ECML, Graz

Arie Terpstra
Projectleider
E&I Opleidingen
22 april 2013

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding.....	4
De workshop	4
Verwijzingen.....	4
Gastheer van de Workshop	5
European Centre for Modern Languages	5
De workshop	6
Organiserend comité: ProSign	6
Doel van de Workshop.....	6
Deelnemende landen	6
Maandag 15 april	7
Inleiding over het ECML.....	7
Rondje deelnemers	8
Korte inleiding ProSign en CEFR.....	8
Signed Languages for Professional Purposes.....	9
Workshop - ervaringen lesgeven met het CEFR	10
Plenair - korte presentaties ervaringen CEFR en materialen	10
Dinsdag 16 april.....	12
ProSign Survey report.....	12
Drie workshops in kleinere werkgroepen - 1.....	12
Presentatie van materialen - 1.....	12
Drie workshops in kleinere werkgroepen - 2.....	13
Woensdag 17 april.....	14
SLPI en CEFR.....	14
Presentatie van materialen - 2.....	15
Drie workshops in kleinere werkgroepen - 3.....	15
Hoe verder	16
Afsluiting.....	17
Dank	18
Stof tot nadenken en uitwerken	19
Afkortingen	21

Inleiding

Van 15 april tot en met 17 april 2013 heb ik deelgenomen aan de ProSign Workshop georganiseerd vanuit het European Centre for Modern Languages (ECML) in Graz. Binnen het ECML is de werkgroep ProSign in het leven geroepen met als streven:

Het vaststellen van Europese normen voor vaardigheidsniveaus van Gebarentalen voor gebruik in Dovenstudies, Tolkopleidingen en in het Hoger Onderwijs.

Dit wil men bereiken door te werken aan de volgende doelen:

1. voortbouwen op werk dat tot nog toe gedaan is met betrekking tot het toepassen van het Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) op Gebarentalen, ProSign zal (voor de eerste keer) beschrijvingen van vaardigheidsniveaus voor gebarentalen vastleggen;
2. ProSign zal een curricula ontwikkelen die op deze vaardigheidsniveaus gericht zijn specifiek bedoeld voor het leren van gebarentalen door horende gebruikers van nationale/regionale gebarentalen; en
3. ProSign zal een voorbeeld assessment-pakket ontwikkelen voor het vaststellen van gebarentaalvaardigheid op niveau C1/C2. Dit niveau wordt geacht geschikt te zijn voor gebarentaalgebruik op het niveau van de werkzaamheden van een professionele tolk.

Het CEFR kennen we in Nederland inmiddels als het Europees Referentiekader voor moderne vreemde talen, het ERK.

Uitgebreide informatie over deze werkgroep ProSign is te vinden op <http://www.ecml.at/F5/tabid/867/language/en-GB/Default.aspx>

De workshop

Dit document is mijn verslag van deze workshop van drie dagen.

Niet compleet –hoe volledig kan een verslag zijn- maar wel breed, interessant en leerzaam voor de situatie in ons land en binnen Kentalis.

Het verslag volgt in grote lijnen het programma zoals dat oorspronkelijk is vastgesteld, gaandeweg is het programma aangepast aan de voortgang die de aanwezigen maakten.

In het verslag staan in de tekst hier en daar omkaderde opmerkingen en vragen. Dat zijn zaken die ik graag verder wil uitwerken/meenemen in de ontwikkelingen waarmee we momenteel als 'Doorbraak-team' bezig zijn. Maar ook op organisatieniveau Kentalisbreed en voor sommige zaken zeker ook op landelijk niveau, in samenwerking met o.a. de VLLT en de Hogeschool Utrecht en eventueel op internationaal niveau. Deze omkaderde opmerkingen en vragen heb ik voor het gemak ook als aparte bijlage toegevoegd aan het eind van het verslag, dat maakt het wat overzichtelijker.

Uitgebreide info over en stukken voor de workshop zijn te vinden op www.cefr4sl.eu

Verwijzingen

Daar waar het me zinvol leek heb ik hyperlinks toegevoegd naar webpagina's en soms naar een enkel document. Als het goed is kun je op de link klikken om naar de desbetreffende pagina te gaan.

Afkortingen

Voor het gemak heb ik aan het verslag, achterin, een lijstje met gebruikte afkortingen opgenomen.

Arie Terpstra
Groningen, 22 april 2013

Gastheer van de Workshop

European Centre for Modern Languages

A Centre to Promote Language Education in Europe

Understanding one another is a prerequisite for living together harmoniously. So to achieve the dream of a continent without dividing lines, Europe needs citizens who can all communicate in some of the many languages spoken within its borders.

To assist in this challenge, the Council of Europe has created the European Centre for Modern Languages - a unique institution whose mission is to encourage excellence and innovation in language teaching and to help Europeans learn languages more efficiently. The ECML's Strategic Objectives are to help its member states implement effective language teaching policies by:

- focusing on the practice of the learning and teaching of languages
- promoting dialogue and exchange among those active in the field
- training multipliers
- supporting programme-related networks and research projects

In order to implement its strategic objectives, the European Centre for Modern Languages, organises a programme of international projects on language education. (see ECML activities above)

Basing its work on the underlying values of the Council of Europe and its pioneering work in language education, the ECML is ideally equipped to act as a catalyst for reform in the teaching and learning of languages.

Bron: www.ECML.at

De workshop

Organiserend comité: ProSign

Lorraine Leeson;	Trinity College Dublin, Ireland
Tobias Haug;	University of Applied Sciences of Special Needs Education Zurich, Switzerland
Christian Rathman;	Institut für Deutsche Gebärden Sprache Universität Hamburg, Germany
Beppie v/d Bogaerde;	Hogeschool Utrecht University of Applied Sciences (HU), The Netherlands

Doel van de Workshop

Doel ProSign

- Een gemeenschappelijk CEFR-sign languages – uit te werken per eigen taal
- Gemeenschappelijke 'taal' om internationaal SL besprekingen te kunnen hebben over niveaus, curricula, training etc.

Doel deze workshop

- Het thema: assessment volgens CEFR-lijnen
- Met name de hogere niveaus – C1, C2

Deelnemende landen

De deelnemers zijn voorgedragen door de ECML afgevaardigden van de verschillende landen. In totaal zijn er 28 deelnemers. De meeste landen zijn door een persoon vertegenwoordigd, sommige landen door twee personen.

De landen zijn:

Albanie	Frankrijk	Oostenrijk	Tsjechische
Armenie	IJsland	Roemenie	Republiek
Bulgarije	Letland	Rusland	Zweden
Denemarken	Litouwen	Sloveense	Zwitserland
Duitsland	Malta	Republiek	
Estland	Nederland	Slowenië	
Finland	Noorwegen	Spanje	

Maandag 15 april¹

Korte voorstelronde van het ProSign comité

Inleiding over het ECML

European Centre for Modern Languages

Suzanna Slivensky

Deputy Executive Director/Head of Programmes ECML

ECML-Graz

- Platform voor professionals voor ontwikkeling van taalonderwijs
- Verschillende workshops – talen, nu voor de eerste maal voor Sign Languages
 - 1995 8 aangesloten landen
 - Nu 32 aangesloten landen

Structuur

- Bestuur
- National Nominating Authorities
- National Contact points
- Oostenrijks ECML organisatie
- INGO-Professional Network Forum (taal gerelateerde organisaties, Taalinstututen, etc.)
 - o Bv de Graz-verklaring: wat is belangrijk in hedendaags taalonderwijs
- ECML-secretariaat

Er loopt een vierjarig programma “Learning through Languages” 2012-2015

(www.ecml.at/LearningthroughLanguages)

ProSign maakt onderdeel uit van dit programma en richt zich in het geheel op CERF in relatie tot Gebarentalen in Europa

Drie interessante publicaties voor ons als doelgroep worden genoemd:

Alleen via website verkrijgbaar:

- Vaststellen niveau's van CEFR - Language estimation grid for teachers

Boekjes

- Relating language examination to the CEFR
- Pathways- processing assessing

De twee boekjes zijn in Haren te bekijken, alle materialen (dus ook de boekjes) zijn te downloaden van de ECML websitepagina “Platform of resources and references”

<http://www.ecml.at/resourcesandreferences>

1.

Onderzoeken op welke wijze ECML uitgangspunten Plurilingualism en Intercultural competences van betekenis kunnen zijn voor talen onderwijs op bv VSO maar ook in de NGT-trajecten.

(Guide for the development of Language education)

<http://www.ecml.at/learningthroughlanguages>

¹ De opmerkingen in een kader zijn aandachtspunten/suggesties voor Kentalis opleiding en curriculum ontwikkeling

2.

Er is nog veel meer informatie die geschikt en bruikbaar is voor Kentalismedewerkers. Een aantal brochures meegenomen, ter inzage in Haren, ze kunnen ook allemaal gedownload worden van de website: <http://www.ecml.at/resourcesandreferences>

Rondje deelnemers

Waar kom je vandaan, welke ervaring heb je met het CEFR?

De ervaringen met het CEFR zijn zeer gevarieerd van: nog nooit eerder van gehoord, tot: we werken er al mee. Deze gevarieerdheid van deelnemers, hoewel er vooraf op aangedrongen is dat vooral mensen die het CEFR kennen en er mee werken zouden deelnemen, maakt dat het programma in de loop van de dagen enigszins wordt aangepast.

Korte inleiding ProSign en CEFR

Lorraine Leeson

Director, Centre for Deaf Studies, Trinity College Dublin

Een korte inleiding over hoe zij betrokken is geraakt bij het CEFR via David Little, een belangrijke pionier en 'motor' bij de ontwikkeling van het CEFR en tevens haar 'baas' bij het Trinity College.

Aspecten die haar aanspreken in het CEFR waren: de taal onafhankelijke beschrijving die geschikt is voor zowel ontwikkelaars van leerplannen en materiaal als bruikbaar voor zelfbeoordeling door lerenden waarbij de nadruk ligt op 'Learner Autonomy'.

3.

De nadruk op Learner Autonomy is iets waaraan we aandacht moeten geven in de cursussen. Er wordt nu veel meer van de cursisten zelf verwacht. Uit de vervolgcursussen na Doorbraak lijken docenten op te maken dat lexiconbeheersing een stuk lager is bij mensen die Doorbraak hebben gedaan in vergelijking met mensen die NGT 1 hebben gedaan.

Een artikel over Learner Autonomy van David Little is te vinden op

http://archive.ecml.at/mtp2/Elp_tt/Results/DM_layout/00_10/06/06%20Supplementary%20text.pdf

Uitleg Doel ProSign

- Een gemeenschappelijk CEFR-sign languages – uit te werken per eigen taal
- Gemeenschappelijke 'taal' om internationaal SL besprekingen te kunnen hebben over niveaus, curricula, training etc.

Uitleg Doel van deze workshop

- Het thema: assessment volgens CEFR-lijnen
- Met name voor de hogere niveaus – C1, C2

Voorafgaand aan deze workshop is een tweedaagse conferentie geweest van trainers uit verschillende landen waarin veel informatie is gekomen die we deze dagen meenemen. Uiteindelijk zal er een plan komen voor drie jaar waarin duidelijke stappen kunnen worden gezet om dit -CEFR-SL en assessment tot en met niveau C2- te bereiken (zie info Christian Rathman hieronder)

Signed Languages for Professional Purposes

Christian Rathman
Researcher IDGS, Universität Hamburg, Germany

Voorafgaand aan deze workshop is een weekend conferentie geweest (vrijdagavond tot zondagmiddag). Experts uit veel verschillende landen hebben vooral hun gedachten/meningen over het CEFR uitgewisseld.

Deze komende drie dagen gaan we ook inhoudelijk bezig met het CEFR

CEFR

- Taal onafhankelijke beschrijving
- Stimuleert onderlinge uitwisseling
- Maakt interactie en coherentie mogelijk tussen de verschillende 'aspecten' van het CEFR:
 - Competenties
 - Niveaus
 - Culturele aspecten

Workshops deze dagen:

Wat is CEFR (2 workshops)

- We hebben daarna allemaal dezelfde uitgangspunten/startpunt

Assessment

- Allemaal het zelfde beeld van beoordelen en beoordelingsinstrumenten voor Gebarentaalstudenten

Ontwikkeling en aanpassing van onderwijs- en leermaterialen

- Ontwikkelen van een platform om materialen te delen en te ontwikkelen

Prioritering en het bepalen van de volgende stappen

- Prioriteit 1
 - o concrete voorbeelden van CEFR
 - o CEFR als richtlijn/tool
 - o betrokken raken met Oost-Europese collega's (zijn nu ondervertegenwoordigd)
 - o definitie van descriptoren – wat is specifiek voor Gebarentalen
 - o leerders corpus – koppeling naar bestaand materiaal in de verschillende landen
- Prioriteit II
 - o Beoordelings methodiek
 - o Toekomstige stappen
 - o Podcast als deelstrategie/middel
 - o Ontwikkeling van een Leerders Corpus
 - o Regionale samenwerking
 - o Internationale meetings

Samenvatting/conclusie van wat we gaan doen:

- Verstrekken van informatie over het ProSign Project
- Werken aan een gestandaardiseerd CEFR voor Gebarentalen; inclusief beoordelingsmatrixen, ontwikkelen materiaal, etc.
- Nadenken over/werken aan training volgens het CEFR
- Nadenken over/werken aan verspreiding (disseminatie)

Workshop - ervaringen lesgeven met het CEFR

Workshop in kleinere groepen uitwisselen van ervaringen met het lesgeven in Gebarentalen met het CEFR,

- How do you teach this
- How do you assess this

De ervaringen waren zeer divers en lang niet altijd al met het gebruik van CEFR. Ik heb toegelicht hoe de nieuwe opzet van NGT leren is binnen Kentalis. Voor veel mensen een totaal nieuw concept. Veel vragen erover. Dinsdag of woensdag kort de gelegenheid om iets te laten zien van Doorbraak.

4.

Aandachtspunt voor NGT

Hoe zit het met lichaamscontact met gebaren – is dit een probleem voor de cursisten? De ervaring in sommige landen bij nieuwe SL-leerders is dat ze nauwelijks contact durven maken met het eigen lichaam als dat nodig is voor een gebaar.

Plenair - korte presentaties ervaringen CEFR en materialen

Zweden

Gunnar Stenberg

Zweden maakt al vanaf 2000 landelijk gebruik van CEFR voor alle moderne vreemde- en minderheidstalen, dus ook voor SSL.

In 2011 grote onderwijsverandering

- Meer richting CEFR – transparantie in taalleerlijnen (primaire en secundaire onderwijs)
- Voor elke taalgroep (Engels, SSL, etc.) hetzelfde raamwerk en curriculum maar ook gelijklopende terminologie
- Sindsdien ook extra studiepunten voor andere talen dan Engels – ook voor SSL – om het leren van vreemde talen anders dan alleen Engels te stimuleren
- Het principe: “Adapt but not adopt”: aanpassing van CEFR in het Zweedse systeem van gestandaardiseerde testen. Benchmarking met verschillende universiteiten over elkaars resultaten om tot eenduidigheid te komen.
- Eerst duidelijkheid hebben over de gewenste uitkomst/opbrengst dan pas inhoud bepalen (Eerst de can-do statements en dan de I can-descriptoren)
- Belang van landelijke ‘top-down’ aanpak met goede afstemming met overheid daar waar specifieke aanpassingen nodig zijn (bv op assessment niveau) voor specifieke groepen – het raamwerk blijft hetzelfde

Duitsland

Simon Kollien

Men gebruikt het CEFR al geruime tijd, ook materialen gebaseerd op het CEFR etc. maar er is daarin geen landelijke eenheid.

Wel tussen verschillende instellingen onderlinge contacten over basiscursussen.

Goede afstemming vraagt meer en meer inspanning en het is minder eenvoudig dan het op het eerste gezicht lijkt.

Wat betreft de deelgebieden binnen het CEFR

- lezen en schrijven zijn niet toepasbaar in Gebarentaal

Maar wel:

- Hoe kun je technologische/culturele ontwikkelingen includeren (skype, Ipad, etc)
- Dit heeft ook gevolgen voor didactische keuzes
- Het betekent ook een opnieuw bekijken van de mogelijkheden en de materialen.
- Veranderingen gaan snel

5.

Op welke manier is bij ons nu al specifieke aandacht voor NGT communicatie via moderne media? Bv filmpje met gesprekje via skype, of I-phone? Instructie voor gebruik van moderne media bij NGT communicatie?

Welke specifieke aandachtspunten voor NGT-communicatie of welke specifieke taalvaardigheden?

6.

Toevoegen van info over gebruik van webcam:

In A2 – bv als voorbereiding op skypen met gebaren etc.

Frankrijk

Annie Risler

Net begonnen met CEFR

Can do statements worden gevolgd, het betekent een omgooien van de aanpak tot nog toe, met name in de lagere niveaus.

De werkwijze wat betreft het aanpassen van het CEFR van gesproken talen naar een CEFR voor Gebarentaal is tot nu toe vooral het vervangen van de woorden 'gesproken taal' door 'Gebarentaal'.

Bij de start van het gebruik van CEFR binnen de Universiteit (Lille) is de verandering veel groter dan alleen het aanpassen van het materiaal. Het heeft een invloed op het geheel; van het kijken naar en het gebruiken van de taal. Dat was redelijk revolutionair voor de docenten.

Het heeft gevolgen voor het gehele programma en de rol van de docenten.

Zwitserland

Patricia Hermann-Shores

Men is begonnen met aandacht voor docenten. Daar is echt de tijd voor genomen.

Docenten van drie groepen:

- Dovenorganisaties
- Universiteit
- Scholen

Vervolgens dit naar de dovengemeenschap gebracht. Van daaruit wordt gezamenlijk verder ontwikkeld. Bij docenten moet de mindset "gereset" worden.

7.

We moeten de betrokkenheid van de verschillende docentengroepen in Nederland en de NGT-gebruikersgroepen goed vormgeven/meenemen in de professionalisering van onze NGT/NmG docenten. Eventueel in samenwerking met VLLT en de HU.

Dinsdag 16 april

ProSign Survey report

Tobias Haug

University of Applied Sciences of Special Needs Education Zurich, Switzerland

Verslag van onderzoek naar het gebruik van het CEFR in de verschillende onderwijs/trainings instellingen voor Gebarentalen in met name Europese landen.
(powerpoint beschikbaar via inlog op www.cefr4sl.eu)

Drie workshops in kleinere werkgroepen - 1

Er wordt in drie groepen gewerkt, de deelnemers worden verdeeld op basis van ervaring met het CEFR. Dit is een aanpassing in het oorspronkelijke programma vanwege het verschil in informatie en ervaringsniveau van de deelnemers.

1. Wat is CEFR – voor mensen die nauwelijks er van weten
vooral voor mensen voor wie het CEFR nieuw en onbekend is, ook wat betreft gesproken talen - voertaal van de Workshop: Engels
2. Hoe is CEFR te koppelen aan gebarentalen
vooral voor mensen die de koppeling willen maken van hun (nationale) Gebarentaal met het CEFR en nog niet voldoende duidelijkheid hebben over hoe dat zou kunnen/moeten en welke stappen ze zouden moeten ondernemen – voertaal van de workshop: IS
3. C1/C2 descriptor
voor mensen die een CEFR voor hun (nationale) Gebarentaal hebben of bezig zijn deze te maken. De focus ligt op het beschrijven van goede C1/C2 descriptor – voertaal van de workshop: IS/Engels

Ik heb deelgenomen aan de derde groep.

We hebben in twee/drietallen gewerkt aan C1 descriptor gericht op moderne media.
Het CEFR voorziet hier nog niet echt in.

Presentatie van materialen - 1

Zweden

Er is een beoordelingspakket ontwikkeld voor SSL – vrij op te vragen en te gebruiken met bronvermelding, het is wel in het Zweeds.

<http://www.skolverket.se/prov-och-bedomning/bedomningsstod/grundskoleutbildning/arskurs-10-specialskolan>

Het kent twee niveaus: Beginners en gevorderden

Het pakket bestaat uit drie onderdelen

- Een film – 35 minuten
- Een bijbehorende boekje
- Lezing van Gudrun Erickson

Ierland

Lorraine Leeson en Teresa Lynch (via skype)

Informatie over het Europese D-Signs Project.

Gebarentalen van de bij het project betrokken landen kan men via e-learning leren.

8.

D-Signs Project

Veel interessante ideeën. Als ontwikkelteam hier eens naar kijken. Te bekijken via

<http://www.deafstudiescentral.org/dsigns-online/>

Er is wel een username en password voor nodig.

Een filmpje van ervaringen van een docent die op een nieuwe manier, via CEFR, de lessen vormgeeft. Ze is erg enthousiast:

- Veel conversatie: Meer onderlinge gesprekken en conversaties met de leerkracht en studenten onder elkaar.
- Cando-statements zijn zeer behulpzaam: ze maken alles inzichtelijk en aantrekkelijk en direct toepasbaar.

Spanje

Delfina Aliaga

Universiteit Pompeu Fabra te Barcelona. (geen werkende link gevonden naar de genoemde website)

Een paar zaken die getoond werden, al werkte het met de aanwezige internet verbinding niet:

- Aparte inlog voor docenten – veel info A1 en A2
- Alles online beschikbaar voor docenten – ze kunnen het materiaal in de lessen gebruiken, studenten hebben toegang tot aanvullend materiaal en oefeningen
- Studenten kunnen zichzelf filmen en dat uploaden aan de docenten en studenten laten zien – alles online

9.

Een resource site met alle filmmateriaal voor docenten Kentalis zou een goede zaak zijn.

10.

Op korte termijn starten met de videovergelyker uitbreiding voor uitbreiding van effectieve online feedback en assessment mogelijkheden

Drie workshops in kleinere werkgroepen - 2

Vervolg van het werken in de drie kleinere groepen.

Aan het einde van de dag een korte plenaire evaluatie.

Men is zeer tevreden over het werken in de workshops. Je praat op niveau met mensen met dezelfde informatie en inhoudelijke ervaring.

De derde dag zal dat werk voortgezet worden/worden afgerond.

Woensdag 17 april

SLPI en CEFR

Bepie v/d Bogaerde

(powerpoint beschikbaar via www.cefr4sl.eu)

Gebruik van het Sign Language Proficiency Interview SLPI in combinatie met het CEFR.

Het Sign Language Proficiency Interview is een werkwijze die in de USA wordt gebruikt om het gebarentaalniveau van cursisten/studenten ASL vast te stellen door middel van een gestructureerde interviewtechniek.

Zie voor uitgebreide informatie over het SLPI www.rit.edu/ntid

In het interview wordt onderscheid gemaakt tussen functie en vorm.

- Soms zijn beginnende gebaarders zeer communicatief maar gebruiken slechte grammatica:
functie goed, vorm slecht
- Soms is het andersom, zeer correct wat betreft grammatica maar onbegrijpelijk in wat ze willen communiceren: vorm goed maar functie slecht

Naarmate men hoger komt in de niveaus komen deze twee zaken dichterbij elkaar, in de richting van 'beiden goed' uiteraard.

11.

Deze interviewtechniek als onderdeel gebruiken voor assessment van medewerkers van Kentalis?

Project starten met Pontem in samenwerking met HU-Bepie?

Het interview wordt opgenomen met twee camera's en bekijken via splitscreen.

(Advies: Interviewer altijd op dezelfde plek positioneren, bv altijd links)

De interviewers, meestal ervaren docenten, moeten getraind worden om dezelfde standaard te kunnen toepassen.

Er is een overzicht met inhoud en vaardigheden voor de interviewers maar ook voor de beoordelaars: start, welkom, opbouw, verloop en vraagtechniek etc.

De actieve luisterhouding van de interviewer –wanneer en hoe te reageren– is van grote invloed op de uitingen van de geïnterviewde en dient dus getraind te worden.

12.

Wanneer we binnen Kentalis de niveaus gaan beoordelen moeten we de docenten en beoordelaars goed trainen om eenduidigheid te krijgen. Een juiste mindset ten opzichte van ERK-normen en vaardigheid zijn essentieel –meenemen in professionaliseringstraject

Er zijn richtlijnen voor de formele taalbeoordelingen, echter gebaseerd op ASL.

Aanpassingen in NGT zijn nodig als zijn niet alle features direct vervangbaar. Veel onderzoek is nog niet gedaan. Hierbij is men momenteel afhankelijk van de taalintuïtie van de huidige NGT-docenten.

HU – ontwikkeling NFA (NGT Functionele Analyse) op basis van het SLPI

Alle docenten van de HU hebben training gehad gedurende een jaar (drie maal een workshop van een week) van Jeff Poor (NTID).

Al het geschreven materiaal is vertaald, en met terugvertaling door Jeff Poor gecheckt.

Afstemming van de beschrijving van de niveaus in SLPI in CEFR

Hierbij worden de onderdelen van de talen NGT-ASL vergeleken – wat zijn de overeenkomstige aspecten van de taal, wat is anders en moet worden aangepast, wat wordt gemist, etc.

De interviewtechniek wordt nu uitgetoetst met de NGT/CEFR-normen. Hierdoor worden ook de kwaliteiten van de interviewers en beoordelaars ontdekt/vastgesteld.

Beoordelen van de niveaus (in de oefenfase) heeft het effect dat de normen voor de niveaus (wat is A1 of A2 en waar is de grens, hetzelfde met de niveaus B1 en B2, etc.) steeds meer helder worden.

Veel wordt momenteel getest, uitgewerkt en toegepast in de jaargroepen van de opleiding en veel wordt met onderzoek gevolgd.

Presentatie van materialen - 2

Frankrijk

Jean-Louis Brugeille

Korte presentatie van een landelijk georganiseerde Gebarentaal assessment.

Driemaal per jaar vinden deze beoordelingen plaats op verschillende plaatsen Frankrijk.

Allemaal op hetzelfde moment. Iedereen, horend en doof kan meedoen. De

beoordelingen worden georganiseerd door het ministerie van onderwijs.

Kosten per persoon € 100,=

De procedure van de beoordeling wordt beschreven (powerpoint nog niet beschikbaar)

- Deelnemers zien een film met daarin een dilemma – ze krijgen een uur de tijd de film te bestuderen en te begrijpen
- Men krijgt 20 minuten de tijd het begrepen vast te leggen: te tekenen en/of te beschrijven wat er is gezien/begrepen
- Er wordt via een video systeem een set vragen gesteld in SLF op allerlei verschillende niveaus (zelf te kiezen) die beantwoord moeten worden
- Afhankelijk van de vragen die men kiest en beantwoordt wordt een profiel van vaardigheden samengesteld en in een taartdiagram weergegeven

13.

In hoeverre kunnen we een deel van onze assessments vergelijkbaar online doen?

Nederland

Arie Terpstra

Korte presentatie en uitleg Doorbraak – met name online deel

(Powerpoint beschikbaar op www.cefr4ls.eu en bij mij persoonlijk)

De reactie in de loop van de rest van de dag waren uitermate positief.

- Zowel inhoudelijk over de opzet:
verrassend, overzichtelijk, gevarieerde aanpak etc.
Verschillende mensen hebben aangegeven graag eens langs willen komen om ervaringen uit te wisselen – de aanpak lijkt redelijk 'revolutionair' Ook wat betreft de stijl van de groepsbijeenkomsten.
- als over op de kwaliteit van het materiaal: Heldere en duidelijke filmpjes, mooie presentatie van de gebaarders, duidelijk in beeld, etc.

Drie workshops in kleinere werkgroepen - 3

Met name het proces om te komen tot goede descriptoren is van belang. Dat is in deze werkgroep duidelijk geworden. Hetzelfde proces hebben we met een aantal docenten in Nederland ook doorgemaakt in de bijeenkomsten rond het ERK in 2010 – 2012

14.

Een duidelijk beeld van het ERK inclusief de descriptoren globaal en in detail, is essentieel voor goede invulling van het werken met het ERK en met een nieuwe benadering van NGT leren. In het professionaliseringstraject voor docenten van Kentalis moet dat een nadrukkelijker plaats krijgen

Hoe verder

Voorgestelde stappen vanuit het ProSignteam

- Een conferentie in Hamburg over A1-B2
- Verschillende vormen van voortgaande samenwerking:
 - o Input op C1 en C2 niveau
 - o Verspreiding op nationaal niveau en samenwerking in clusters in Europa (Scandinavische landen, Baltische staten, mediterrane landen, etc.)
 - o Bewustmakingsproces voor Gebarentalen op nationaal niveau

Uit het gesprek dat vervolgens plaats vindt

- Het ontwikkelen van een Europese vereniging van leraren Gebarentaal. Het helpt als er al nationale organisaties zijn. Ze zijn er in: Duitsland, Tsjechië, Spanje, Frankrijk, Oostenrijk, Nederland. Deze landen zouden kunnen starten met een Europese organisatie en vervolgens de andere landen hierin ondersteunen.

15.

De behoefte aan een Europese organisatie van leraren Gebarentalen doorgeven aan de VLLT.

- Een vraag voor iedereen:
Wat is de eerste stap die iedereen 'maandag' maakt als men weer in eigen land is?
Suggesties die worden gedaan:
 - Contact zoeken met andere Universiteiten/hogescholen in eigen land waarmee samengewerkt kan worden. Ook hier is de eerste stap een gezamenlijk CEFR voor de nationale Gebarentaal. Uitzoeken wat er al is, en waar, en wat nog ontwikkeld zou moeten worden.
 - In Praag is in oktober een conferentie over het CEFR, iedereen van harte uitgenodigd.
 - In Noorwegen zijn al gezamenlijke overleggen mbt CEFR voor andere minderheidstalen. Trine Annette Daniëlsen zal aan dit overleg nu ook Noorse Gebarentaal voordragen als taal.
- Een vraag aan de landen waar nog "weinig is":
Wat zijn de mogelijkheden voor de landen die al wat ontwikkeld hebben om landen als Armenië, Roemenië, Bulgarije, Letland etc. te ondersteunen?
 - Workshops organiseren in hun regio's zodat de overheid betrokken kan raken en op de hoogte komt - voorstel van Letland, Inese Immure
 - Ik weet niet wat zou kunnen, eerst wil ik deze informatie verspreiden – Bulgarije, Marie Dimitrova
 - In Roemenie is eerste instantie überhaupt aandacht nodig voor gebarentaal en doven, er is nauwelijks iets op dat vlak. Starten met aandacht en organisaties voor deze groep en taal – Cosmin Constache
 - Litouwen: eerst de informatie meenemen, en kijken met collega's bekijken wat er mogelijk is. Wat betreft komt deze workshop goed op tijd. - Danielius Mantrimas
- Laten we elkaar gebruiken als bron van informatie en ook daar waar mogelijk als ondersteuning om op nationaal niveau zaken gedaan te krijgen.
- We kunnen beginnen met de verslagen die we maken te uploaden en voor elkaar beschikbaar te maken, ook al is het in de eigen landstaal.
- Een suggestie voor een volgende workshop ProSign:
Het zou goed zijn om een dag eerder bij elkaar te komen voor afstemming van CEFR terminologie in gebruik van IS. Dat geeft sneller duidelijkheid in gesprekken en discussies.

- Praktisch alle deelnemers geven aan te willen beginnen of door te gaan met het gebruik van CEFR. De landen die nog geen descriptor hebben ontwikkeld voor hun gebarentaal zeggen toe hieraan te gaan werken met het streven dit over een jaar gereed te hebben. De beschrijvingen zijn belangrijk voordat men met assessment bezig kan.

Wat gaat het ProSign team verder doen:

- Bijwerken van de gegevens op de website
- Er wordt nagedacht over het starten van een regelmatige e-mailnieuwsbrief
- De website blijvend voorzien van info in Engels en IS

Afsluiting

De afspraken:

- Verschillende landen zullen de komende 6-12 werken aan descriptor voor A1 en A2. Dit zijn: Oostenrijk, Roemenië, Zwitserland, Finland, Rusland, Slovenië en IJsland.
ProSign team zal blijven ondersteunen en volgen.
- Alle deelnemers willen verder gaan met CEFR en houden elkaar op de hoogte

Tot slot nog een aantal ProSignteam zaken

CEFR-ambassadeurs

ProSign zou graag een aantal "CEFR-ambassadeurs" willen, Dat zijn contactpersonen in Europese regio's (Scandinavische landen, Baltische staten, Mediterrane landen, etc.)

Deze ambassadeurs:

- houden contact met het ProSignteam
- ze stimuleren betrokkenheid van alle Europese landen.
 - ze richten zich op de situatie van de huidige betrokken landen
 - maar ook op de landen die deze workshop niet aanwezig waren
- door de inzet van de ambassadeurs wordt de ontwikkeling binnen Europa steeds meer zichtbaar.

Iedereen denkt na over het daadwerkelijk ambassadeurschap. Het ProSign team zal over een paar weken mensen benaderen met de concrete vraag ambassadeur te willen zijn.

Contact Gebarentaalgebruikers

Het ProSignteam wil graag nauw contact met de European Union of the Deaf (EUD) en de Europese organisatie van tolken EFSLI.

Lorraine heeft een afspraak met de voorzitter van de EUD.

Er wordt een info filmpje in IS over het CEFR gemaakt voor de websites van deze organisaties

Christian en zijn team zullen meer info over het project verspreiden via twitter en andere moderne media. De nationale vertegenwoordigers kunnen de IS filmpjes vertalen in de eigen GT en verspreiden

Upload de vertaalde filmpjes ook op de ProSign website www.cefr4sl.at

Een afsluitend woord vanuit het ECML

Michael Armstrong

Head of Administration ECML

Kort over het vervolg van deze bijeenkomst:

- Er worden evaluatieformulieren uitgewerkt. De evaluaties worden verwerkt en zijn naast een goede feedback ook belangrijk voor de fondswerving. De lidstaten krijgen een beeld van het belang van het werk.
- Binnen zes maanden krijgt iedereen een e-mailquestionnaire met vragen over de professionele impact en de effectiviteit van deze workshop.

- Komende dagen ontvangt iedere deelnemer een template voor een kort verslag van de workshop. Dit verslag is voor de landelijke ECML committees. De verslagen worden op de website van ECML – per land- gepubliceerd.
www.contactpoints.ecml.at
- Het zou ook goed zijn als je het verslag of je ervaringen doorgeeft aan de ECML vertegenwoordiger bij de eigen overheid.
- Er is onlangs een overeenkomst gesloten met de Universiteit van Moskou zodat ook in Rusland nu samengewerkt gaat worden op CERF niveau. Rusland is nu actief betrokken bij ECML. Dat geeft ook voor Gebarentaal een extra mogelijkheid/ stimulans.
- Geef in je verdere werk en op conferenties etc. informatie over de mogelijkheden die het ECML biedt.
- Geef aan ECML door wanneer je in je eigen land CEFR gerelateerde activiteiten hebt, dan kan dit op de agenda gezet worden.
- 26 September is de Europese dag van talen – ook activiteiten daarvoor kunnen met EMCL materialen gepromoot worden en gemeld worden voor vermelding op de website.

16.

Grijpen we 26 september 2013 in Nederland breed landelijk aan als mogelijkheid voor aandacht voor NGT. Sommige welzijnsstichtingen en het Nederlands Gebarencentrum doen dat al één of twee jaar.

Dank

Iedereen wordt bedankt, de medewerkers van het ECML -de gastheer en -dames- met een onverwelkelijke houten tulp uit Nederland (in plaats van bloemen die vergaan)

Arie Terpstra
22 april 2013

Stof tot nadenken en uitwerken

De verzameling van alle opmerkingen in de kaders op een rijtje gezet.

1.

Onderzoeken op welke wijze ECML uitgangspunten Plurilingualism en Intercultural competences van betekenis kunnen zijn voor talen onderwijs op bv VSO maar ook in de NGT-trajecten.

(Guide for the development of Language education)

<http://www.ecml.at/learningthroughlanguages>

2.

Er is nog veel meer informatie die geschikt en bruikbaar is voor Kentalismedewerkers.

Een aantal brochures meegenomen, ter inzage in Haren, ze kunnen ook allemaal gedownload worden van de website: <http://www.ecml.at/resourcesandreferences>

3.

De nadruk op Learner Autonomy is iets waaraan we aandacht moeten geven in de cursussen. Er wordt nu veel meer van de cursisten zelf verwacht. Uit de vervolgcursussen na Doorbraak lijken docenten op te maken dat lexiconbeheersing een stuk lager is bij mensen die Doorbraak hebben gedaan in vergelijking met mensen die NGT 1 hebben gedaan.

Een artikeltje over Learner Autonomy van David Little is te vinden op

http://archive.ecml.at/mtp2/Elp_tt/Results/DM_layout/00_10/06/06%20Supplementary%20text.pdf

4.

Aandachtspunt voor NGT

Hoe zit het met lichaamscontact met gebaren – is dit een probleem voor de cursisten? De ervaring in sommige landen bij nieuwe SL-leerders is dat ze nauwelijks contact durven maken met het eigen lichaam als dat nodig is voor een gebaar.

5.

Op welke manier is bij ons nu al specifieke aandacht voor NGT communicatie via moderne media? Bv filmpje met gesprekje via skype, of I-phone? Instructie voor gebruik van moderne media bij NGT communicatie?

Welke specifieke aandachtspunten voor NGT-communicatie of welke specifieke taalvaardigheden?

6.

Toevoegen van info over gebruik van webcam:

In A2 – bv als voorbereiding op skypen met gebaren etc.

7.

We moeten de betrokkenheid van de verschillende docentengroepen in Nederland en de NGT-gebruikersgroepen goed vormgeven/meenemen in de professionalisering van onze NGT/NmG docenten. Eventueel in samenwerking met VLLT en de HU.

8.

D-Signs Project

Veel interessante ideeën. Als ontwikkelteam hier eens naar kijken. Te bekijken via

<http://www.deafstudiescentral.org/dsigns-online/>

Er is wel een username en password voor nodig.

9.

Een resource site met alle filmmateriaal voor docenten Kentalis zou een goede zaak zijn.

10.

Op korte termijn starten met de videovergelyker uitbreiding voor uitbreiding van effectieve online feedback en assessment mogelijkheden

11.

Deze interviewtechniek (SLPI) gebruiken voor assessment van medewerkers van Kentalis?

Project starten met Pontem in samenwerking met HU-Bepie?

12.

Wanneer we binnen Kentalis de niveaus gaan beoordelen moeten we de docenten en beoordelaars goed trainen om eenduidigheid te krijgen. Een juiste mindset ten opzichte van ERK-normen en vaardigheid zijn essentieel – meenemen in professionaliseringstraject

13.

In hoeverre kunnen we een deel van onze assessments vergelijkbaar (met de nationale Franse test) online doen?

14.

Een duidelijk beeld van het ERK inclusief de descriptoren globaal en in detail, is essentieel voor goede invulling van het werken met het ERK en met een nieuwe benadering van NGT leren. In het professionaliseringstraject voor docenten van Kentalis moet dat een nadrukkelijker plaats krijgen

15.

De behoefte aan een Europese organisatie van leraren Gebarentalen doorgeven aan de VLLT.

16.

Grijpen we 26 september 2013 in Nederland breed landelijk aan als mogelijkheid voor aandacht voor NGT. Sommige welzijnsstichtingen en het Nederlands Gebarencentrum doen dat al één of twee jaar.

Afkorting

Afkorting	Betekenis
A1, A2, B1, B2, C1, C2	De niveaus zoals ze in het CEFR/ERK worden aangeduid. Er zijn zes niveaus: beginnenniveaus A1 en A2, onafhankelijke gebruikersniveaus B1 en B2, en expertniveaus C1 en C2
ASL	American Sign Language, Amerikaanse Gebarentaal
CEFR	Common Framework of References for Modern Languages – In Nederland bekend als het ERK
ECML	European Centre for Modern Languages
ERK	Europees Referentiekader voor moderne vreemde talen
HU	Hogeschool Utrecht
IDGS	Institut für Deutsche Gebärdensprache
IS	International Sign. Een vorm van Gebarentaalachtige communicatie die door veel native speakers van Gebarentalen redelijk goed te volgen is. Als communicatiemiddel geschikt voor internationale bijeenkomsten. Voor echte diepgaande discussies ervaart men IS vaak als te beperkt. Waar veel doven uit verschillende landen bij elkaar kan IS wel een effectieve vorm voor groepsgesprekken en instructie zijn.
LSF	Langue des Signes Français, Franse Gebarentaal
NFA	NGT Functionele Analyse (Nederlandstalige bewerking van het SLPI door de Hogeschool Utrecht)
NGT	Nederlandse Gebarentaal
NTID	National Technical Institute for the Deaf – Rochester, USA
ProSign	Niet echt een afkorting. De naam van de werkgroep die zich tot doel heeft gesteld Gebarentalen en het leren ervan te koppelen aan het CEFR voor gebruik in professionele setting. De afkorting komt van Professional Signing.
SL	Sign Language, gebarentaal
SLPI	Sign Language Proficiency Interview. Een assessment techniek voor gebarentaalvaardigheid door middel van het afnemen van een interview. Door de HU voor NGT aangepast onder de naam NGT Functionele Analyse – NFA
SSL	Swedish Sign Language, Zweedse Gebarentaal
VLLT	Vereniging Leraren Levende Talen, afdeling NGT